

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése.
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számítottak.

Megmozdult

Baja város népe,
avagy
kacagató képzelődés egy redakcióban.

(A) Minden polgártársamnaka ki nem hallott róla, szerény szóval adom tudtára, — ihaj, evoe, tavasz — ime megmozdult Baja város népe. Megmondom kérem azt is, hogy ez a mozdulatlan nép különösen és direkt azért mozdult meg, hogy hozzájáruljon a munkapárt elfödeléséhez. Mert — ugye tetszik tudni — ez a szegény párt nemcsak beteg, hanem agonizál immár és szomorú haldoklásában alázatosan kéri a nyolc, nyolc, nyolc elvét valló piros zászlós 12 bácsikat meg a B. F. U. vezércikkiróját, — akinek talán a szabályos stilizálásra és szórendre való törekvéséért egy kissé kábult, egyébként azonban kiválóan élénk képzelő tehetsége szerint megmozdult Baja — hogy sziveskedjék őt elfödelni. Nem tehet a szegény munkapárt ennek egyebet, hisz *«mindenki, aki a városát szereti, pártkülönbőség nélkül»* (tehát a szomszéd vezércikk szerint munkapárti polgártársam te is önmagad ellen törzs) *kívánja, óhajtja, hogy ez a mostani rezsim minél előbb, minél hamarabb, minél gyorsabban pusztuljon!*» (Vették észre kegyes olvasóim, a politikáról egy pillanatra eltekintve, hogy odaát milyen ideálisan tud valaki fokozni? Előbb .. hamarabb . . . gyorsabban . . . : ez climax!)

Tehát megmozdult Baja város népe, amint ezt már a minden megmozdulások félhivatalosának, a B. F. U.-nak írásából tudjuk. Tudjuk és örülünk, mert ez dicséretes és szép. Az egész mozgalmasságnak azonban egy parányit pikáns izzad az az eléggé érdekes

situáció, hogy Baja népe mitem tudott azelőtt a bizonyos vezércikk előtt a saját megmozdulásáról . . .

Én megmozdultam? — kérdezte megdöbbenően a barátok és a plebánia temploma, és, hát én megmozdultam? — csatakiáltással szaladgáltak reszketve az emberek, a, b, c, . . . és x ur. Egész Baja határtalan izgalomban égett penteken s halomszámra vette minden élő azt a szenzációs hírű független újságot. . . Ami különben érthető is. Végeredményben csak természetes, hogy minden bajai, pártkülönbőség nélkül érdeklődik a megmozdult Baja és az elfödendő munkapárt iránt . . . Azután és miután olvasták a kis, öklömyibetűs szenzit, elmúlt a döbbenet, és eleinte mosolyogtak, végül pedig úgy kacagtak, hogy tényleg majdnem megmozdult Baja . . .

Ha valaki, — nem hiszem ugyan hogy ilyen adódnék — mégis rosszalja a kacagást, ítélje meg *pártkülönbőség* nélkül, nem kinevetésre méltó-e a Baja megmozdulásáról írott humoros vezércikk? Nem lehetetlen-e nem mosolyogni azokon a gyerekesen naiv kijelentéseken és buzdításokon, amelyekkel ez a szegény cikk hatni szeretne egypár emberre? Hisz most már lehetetlen nem tudnia mindenkinek, hogy Baján sem lehet többé Paprikajancsis allűrökkel, sablonos jelszavakkal vagy éppen sztereotip frázisokkal imponálni. De odaát adják a naivat, és azt hiszik, ha egy viccesen megfogalmazott cikk fölé illetően címet szednek: **!!Népgyűlés!!** Megmozdult Baja város népe!! akkor mindjárt és tényleg megmozdul az áldott nép, aki kilenc évekkig nyögte a koalíciónak, legfanatikusabb egjozmasával átitott zsarnokoskodását . . .

Dehogy mozdul nekik meg Baja. Örül, hogy nem kell mozdulnia A nagy népgyűlés meg majd redukálódik kissé

korai farsangi bohóskodássá. Elöl több piros tábla, à la 8. 8. 8. és kenyeret a népnek című felírás vonul majd, utánna fehérbe öltöztetett gyermekek és több harci következik és remélhetőleg a Szhháromság téren diszkunyhó fog állani előtte emelvénnyel meg ünnepi szónokkal, aki sok szép és érthetetlen dolog elmondására lesz megfogadva . . . Legyen mindenki nyugodt, Justh-kegyelmes ur nem jön el, a munkapártot sem földelik el — kissé nehéz munka lenne — sőt minden agitálás ellenére a tél is beállt. Erre azután majd megmozdul Baja népe is. De egy sokcímű, komolykodni akaró vicces vezércikkre — ami csak a B. F. U. redakciójában, kacagató képzelődésként született — még csak a nyári szinkör sem mozdul meg, pedig elég rozoga.

Diszes, uri esküvő.

Lapunk zártakor, délután fél 4 óra-
kor hatalmasan impozáns, Baja legelő-
kelőbb publikumának jelenlétében eskü-
dött a plebánia templomban örök hü-
séget Ertl Irén, a nemzeti munkapárt,
érdemekben dus, közszeretben és tisz-
teletben álló, népszerű elnökének bájos
leánya, Reiser Antal dr. városi aljegyző-
zőnek.

A plebánia templom előtt már há-
rom óra felé apróbb tömegekké verőd-
tek a nagyszámu érdeklődők, akikkel
azután szinte zsufolásig megtelt a tem-
plom. Az esketést Vojnits Dániel
apátplebánós végezte, néhány megható
szót intézve a fiatal párhoz.

Az esketési szertartás után, az elő-
kelő gratulánsoknak szinte véget sem
érő sora fogta körül a boldog menyasz-
szonyt és vőlegényt és az örömszülőket,
akik természetesen alig győzték kö-
szönni a jókívánatokat.

Násznagyok Margalits Ede dr. egye-
temi magántanár és Ertl István voltak.
Koszoruleányok: Ertl Bella, Ertl Dóra,
Reiser Bözsi, Telegdy Bóczi; Vőfélyek:
Margalits Ede, Reiser Péter dr. Ertl
József, Reiser Viktor, Ertl Pista és Ertl
Jenő.

HIREK.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Október hó 10-én ülést tartott a város közigazgatási bizottsága Hegedűs Aladár dr. kir. tanácsos, polgármester elnöklése alatt, amelynek folyamán tudomásul vette a polgármester jelentését, nemkülönben a pénzügyigazgató jelentését a befolyt adókról. Bernhart János dr. az elmúlt hó közegészségügyi állapotáról tett eléggé kedvezőtlen jelentést. 37 születési esettel szemben 60 haláleset történt. Faragó János kir. tanfelügyelő a tanügyekben referált s értesítette a bizottságot a szentjánosi és vöröskeresztéri ovodák költségvetésének jóváhagyásáról. Aramiczky görög-keleti hitközségi tanító véglegesítése iránti kérvényét a tanfelügyelő javaslatára azzal utasították el, hogy felév jussa ezt az állást pályázott utján fogják betölteni. A mélykúti műút kiépítésére vonatkozólag a zombori államépítészeti hivatal főnöke kijelentette, hogy a vállalkozó, amint az lehetséges lesz, befejezi az építést. Az ülés e főbb ügyek letárgyalása után csakhamar véget ért.

— **Halálozás.** Stern Vilmos bajai földbírtokos bájos kis unokája Friedmann Mancika meghalt Budapesten 4 éves korában.

— **Az új allpán.** Bácsbodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága csütörtökön tartotta őszi rendes közgyűlését Vojnits István főispán elnökle alatt. A közgyűlés legérdekesebb pontja az alispánválasztás volt. Emiatt vonultak fel a megyebizottsági tagok a vármegye minden részéről. Alispánként megválasztották Skultéy Ferenc volt árszékési elnököt.

— **„Nagy” népgyűlés.** Október hó 29-én népgyűlést tart Baján a függetlenségi párt, a szociáldemokrata pártszervezet és az általános, egyenlő, titkos választói jog országos szövetsége, a véderőjavaslat ellen, az általános, egyenlő és titkos választói jog mellett. Állítólag Bajára Jón Justh Gyula is meg több országgyűlési képviselő. Erős a gyanuk, hogy a bajai nagy népgyűlés is ugyanugy fog sikerülni, mint ahol a beigért 6000 ember helyett épp 600 műlkesedett Zomborban. Sebaj, legálabb jó alkalom lesz egy kis vigadozásra...

— **Szöke Sándor sikere.** A Pesti Napló mai száma írja: Déván pénteken Tóth Kálmán híres vendéglátékában „A király házasodik” című darabban feltűnő sikert aratott Szöke Sándor, aki Koppai Imre szerepét játszotta sok természetességgel és hatásosan. Arról van szó, hogy Szökét a Vigszínház szerződtesse. Szöke tudvalevőleg két éven át a bajai színház tagja volt.

— **Báró Vojnits Sándor üdvözlése.** Szabadka város közigazgatási bizottságának ülésén az elnök dr. Biró Károly szép beszédben jelentette be, hogy a bizottság érdemes, munkás tagját, Vojnits Sándor országgyűlési képviselőt a királyi elismerés bárói ranggal tüntette ki. A polgármester indítványára lelkes éljenzessel határozta el, hogy báró Vojnits Sándort kitüntetésé alkalmából táviratilag üdvözlök.

— **Szabadkán bezárták a képezdét.** Szabadka veszedelme: a tifusz a legnagyobb pusztítást a tanítónőképezdében vitte végbe. Szombaton reggel óta pedig három újabb meghetegedés történt a képezdében. Ezelőtt is két újabb megbetegedést észleltek, melyekről rögtön megállapították a tifuszt. Dr. Günther József főorvos ezekre a tömeges megbetegedésekre bezárta a képezdét.

— **Eltűnt asszony.** Scherer Károly ser-téshizláló telepén egyik alkalmazottjának felesége nem tudni mi okból, bezárkózott a szobába és felakasztotta magát. Négy éves kis fia, nem bírta bemenni a szobába, erre elszaladt az apjéért, aki azután betörte az ajtót és még megmenthette feleségét, akinek a lel kére iparkodott beszélni. Ugy látszott ezután, mintha az asszony elvetette volna sötét gondolatait, de tegnapelőtt este nyomtalanul eltűnt. A csendőrség kutatja.

— **A városi végrehajtás ellenőrzése.** A város nagy buzgalommal látott, a köztartozások behajtásához. T. Gnapelótt érkezett Bajára dr. Raniszavlevity György, aki a végrehajtásokat ellenőrzi. Tegnap felülvizsgálta a városi III. c. hadmentes adó leírása jegyzéket.

— **Újabb kolerahalál Bácskában.** Moholi József moholi halász hétfőn délután kiment a Tiszára halászni s halászat közben valószínűleg ivott. Tegnapelőtt délelőtt rosszul lett s délután öt órára meghalt. Az orvosi vélemény ázsiai kolera állapotot meg a halál okául. Moholit felboncolták s beleit felküldték a bakteriologiai intézetbe. A hatóság éber figyelemmel megtette a szükséges óvóintézkedéseket s így remélhető, hogy a betegség nem terjed tovább.

— **Szabadka vendégei.** Pekár Gyula, az ismertevű kiváló budapesti író, Szabó Ödön dr. miniszteri tanácsos, a budapesti Uránia tudományos-színház igazgatója társaságában pénteken este fél hét órakor Szabadkára érkezett. Az állomáson a szabadkai újságírók várták. Pekár Gyulának pénteken mutatta be a Lifkabioskop a Pénz öfélése című nagyszerű darabját, amelyet az író maga olvasott föl. Az élvezetes irodalmi eseményt nagy érdeklődéssel fogadta a szabadkai közönség.

— **Hamis százkoronások.** Hír szerint valami ismeretlen család hamis százkoronásokkal csapta be a szabadkai bankokat. A hamisítványok olyan jól sikerültek, hogy csak szorgos megfigyelés után lehet őket megkülönböztetni a valódiaktól. Figyelmeztetjük a kellő óvatosságra azokat a boldog halandókat, akiknek százkoronásokat juttatott a szerencse.

— **Székely Mihály nem megy Zomborba.** Mint értesülünk, Székely Mihály aviatikus zombori reptől produkciója elmarad. Az aviatikus ugyanis valami baleset érte, s amiatt kénytelen az ágyát őrizni. A zombori közönség tehát mostanában semmiesetre sem, legfőleg majd később részesülhet a kiállításba helyezett ritka élvezetben.

— **Miskolci szerző darabja a Vigszínház bíráló bizottsága előtt.** A miskolci irodalombarátok körében bizonyára kellemes felundólt fog kelteni egy földijük írói sikere, ki a hivatali íróasztal szűkebb világából méltán kikíváncsozva, darabot küldött nemrég a Vigszínházhoz. A válasz a napokban jött meg. Komor Gyula művészeti titkár levelet intézett Nagy Déneshez, a darab beküldőjéhez, melyben értesíti, hogy „Az Almafa” című egy felvonásos „elég vidám történet, mely kisebb színpadon hatásra számíthat.” A vigszínház — a level szerint — azért nem hozhatja színre, mert egyfelvonásosát csak a legritkább esetben adnak. Nagy Dénes mint számlenőrt működik a miskolci pénzügyigazgatóságánál, a színpad világából lépett a hivatali pályára és — elolvasott darabjából kiérzik — ügyesen kezeli a helyzetkomikumot és jól színezi a színpadi technika csinját-binját. Szóval: harmonikusan egyesíti magában a divatos vigitékirás lebilincselő eszközeit.

— **Beszűntetett vizsgálat.** A méltatlanul meghurcolt 4 és félbe vajúdó II. temetkezési egylet ügyében a szabadkai kir. ügyészség ma köldte át a kapitánysághoz, amint értesülünk igen kedvező indoklású a vizsgálatot megszüntető határozatát. Ezáltal nem egy kézbecsülésben áll, annak idején ártatlanul meghurcolt hivatalnok ember nyert rehabilitációt.

— **Képkiallítás.** Nagy Ernő festőművész tárlatával Bajáról Szekszárdra ment. A szekszárdiak nagy érdeklődéssel néznek a Baján többé kevésbé figyelembe sem vett művészi képkiallítás elé.

— **Érdekes döntvények.** A kereskedelmi miniszter kimondta, hogy juhust hetivásáron iparigazgatóval mellől is bárki árusíthat. Ugy uttal azt is kijelentette, hogy aki füstölt húst nemcsak hideg állapotban, hanem akár kiözve, vagyis melegen árul, az nem köteles még erre iparigazgatót váltani, mert ha kofákkorás igazolványa van, ennek alapján a háziparailag készített húst tetszése szerinti alakban hozhatja forgalomba.

— **Értesítés az iparosok továbbképző tanfolyamairól.** A m. k. technológiai iparmúzeum intézkedése folytán a küszöbön álló télen az iparosok számára a következő tanfolyamokat fogjuk szervezni: 1. *Üzleti fogalmazás*, kedden és csütörtökön este 5—8 ig, előadó Mihályffy Ferenc, polg. iskolai tanár. Kezdet november 2-án. 2. *Gyakorlati számítás és mérés*, szerdán és szombaton este 5—7-ig, előadó Heller Richard, polg. iskolai igazgató. Kezdet november 4-én. 3. *Szerkesztés, ábrázolás és szakrajz*, előbbi főleg lakatosok, asztalosok, utóbbi szobafestők, kárpitosok, aranyművesek számára, kedden és pénteken este 5—7-ig. Előadó Gáspár János főgim. tanár. Kezdet november 3-án. 4. *Építőipari szakrajz*, kedden, szerdán és szombaton délután 2—5-ig, előadó Bocskay Kristóf ny. tanítóképző intézeti tanár. Kezdet december 2-án. A tanfolyam céljai: iparosoknak, iparossegédeknek alkalmat adni arra, hogy a gyakorlatban szerzett ismereteiket a kor igényeinek megfelelően kiegészíthessék. A jelentkezők az oktatás keretében felvett tárgyak közül szabadon választhatnak, egy-egy tanfolyamra legalább is 15 jelentkező szükséges. A tanítás díjmentes. Helyiségek a városi polgári iskola tanterme. (Uj iskolaépület I. emelet). Felkérjük a tanfolyamokban résztvevni óhajtott iparosokat, hogy október 15—31-ig az újartestület vagy a polgári iskola hivatalos helyiségében jelentkezni sziveskedjenek. Baja, 1911. október hó 15-én. A továbbképző tanfolyam vezetősége.

— **Jön a tél apó.** Kiki gondoskodjék ideje korán tüzelő anyag szükségletéről. Szenet, kokszt, brikettet jutányos árban és legjobb minőségben szállít egész waggonokban Klár Andor Részvénytársaság Debrecen.

— **Erdőőri vizsgák.** A erdőőri és vadőri szakvizsgák a folyó évi október hó 26-án és erre következő napokban Budapesten Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolcon, Kasán, Máramaroszigeten, Kolozsvárt, Brassóban, Nagyszébenben, Temesvárott, Pécsen és Szombathelyen a vármegye székházában délelőtt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatólag megtartani. A földművelési miniszter felhívja mindazokat, akik az erdőőri vagy vadőri vizsgát letenni óhajtják, hogy az erre vonatkozó engedélyért a szükséges kellekkel bírást igazoló bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványaikat ahhoz a kir. erdőfelügyelőséghez nyújtsák be, amelynek székhelyén vizsgát tenni kívánnak.

Felölts szerkesztő:

S Z I R M A I V I D O R d r.

Kitűnően megvéd a

MATTONI FELE
GISSHÜBLER
Higiénizáras gyógyvíz
SAVANYUVÍZ

A dügő építésre sokféle infectious bajtól; a pusztá gránítszilikából fakad.

Több epidémiánál lényesen bevált.

786/911. Ig. szám.

Hirdetmény.

A kalocsai érsekiség tulajdonít képező Pest-Pilis-Solt-Kiskun vár. mege alsó részén fekvő dunamenti és homoki, továbbá a Bács-bodrog vármegyei bácsi, dornyei és csávolyi erdeiben f. év őszén kihasználásra kerülő vágások fatömegének tövön való eladása, valamint a bácsi vágások után származó irtás földek bérbeadása iránt zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos szóbeli versenytárgyalás fog tartatni

Kalocsán f. 1911. évi október hó 26-án.

Az eladásra kerülő vágások részletes kimutatása iránt forduljanak érdeklődők az ér. urad. Erdőhivatalhoz Kalocsán; ugyanott megtekinthetők a vágáseladási és földbérleti föltételek.

Kalocsán, 1911. október hó 10.

Érsekuraadalmi igazgatóság.

1364

Két fontos cikk

Szén,
Mész,
Cement,
Gipsz,
Mütrágya,
Nyersolaj,
Gépolaj,

legjobb beszerzés forrás:

Klár Andor Részv. Társ.
DEBRECEN, Plae-utca 77. szám.

Bankosztályunk bankügyleteket, műszaki osztályunk műszaki ügyleteket bonyolít le. 1348

Védjegy: „Horgony”.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiónak bizonyult háziszér, mely már sok év óta legjobb bedörzsolésnek bizonyult „kőszvénye”, „osuznál és meghüléséknél.”

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű az és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-30, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. D: Richter gyógyszerlára az „Arany oroslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.

Csinos kivételű

n é v j e g y e k

rendelhetők lapunk kiadóhivatalában

PALMA

AVALODI KAUCSUKSAROK

1148

Szörme áruk óriási választékban.

Boák és muffok, skouksz, alacska és fehér róka, perchia, marmota, és mouflonok minden színben.

Kabátbélések, gallérok és sapkák.

1365

Bélelések és alakítások legújabb mintára készítettnek.

Kalász-féle kalap és szücs-áru üzlet Baja.

Földbirtokosok!

Háztulajdonosok!

Folyósítunk gyorsan

a legelőnyösebb feltételek mellett jutalek előleg nélkül, a becsérték 2/3-áig

TÖRLESZTÉSES JELZÁLOG KÖLCSÖNÖKET ÉS VESZÜNK BIRTOKOKAT PARCELLÁZÁS CÉLJÁBÓL.

1363

Kivánatra főtisztviselőnket személyes tárgyalás céljából saját költségünkre kiküldjük. **PROPPER és ÖRLER bank- és váltó-üzlet Budapest, Andrásy-ut 32.**

Miért nincs az idén Baranyában kolera?

Mert mindenütt a közkezdveltségű

pécsi tetteyi kristálytisza üditő és borvizet itták,

mely nemesak a legolesőbb, hanem a legkellemesebb izü asztali viz. — Övszer fertőző betegségek ellen.

Főraktár: ifj. Cserba György fűszerüzletében.

Ára palackeserével: 1/2 liter 18 fillér. — 1 liter 24 fillér. — 1 1/2 liter 32 fillér.

1362

Tiszthíó csai

Globus

Tiszthíó kivonattal

a világ legjobb fémiszthíószeré

1243

Aki gyomorfejős, bélbeteg, étvágytalan. Isoványodá-hoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult gyomorsót, Schumann gyógyszerzetől Stockerauban,

Aki szabályozni és épségben tarani akarja a jó emésztését, használja a Schumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól éri magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a főlősleges gyomorsavat és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 30 fill.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást tessik, mint a gyomorsó. Ára tásolyonkint 3 pholával a 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50. Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendelésnél utánvéttel

SCHAUMANN gyógyszerész

1010 Stockerauban.

2801/1911. szám.

Pályázati hirdetés.

Bácsbokod és Bácsborsód községekből álló bokodi község körben megüresedett körorvosi állásra pályázatot hirdetek s felhívom a folyamodókat, hogy kellően felszerelt kérvényt két hozám legkésőbb f. évi október 31 g nyújtsák be.

Az állás 1600 korona évi fizetés és (orvosi lak építéséig) 800 kor. lakbér élvezetével van összekötve.

Baja, 1911. október 7 én.

Voynich Máté
főszolgabíró.

1361

A hölgyek tudják legjobban mily fontos a szép, üde arc

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcbőre tiszta sima legyen. A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcbőr ápolására, a szépség fentartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

MARGIT-

CRÈME

az egyedüli szer, mely 5-6-szori használat után biztosan eltávolít kiütéseket, pattanásokat, miteszt, seprőket, májfoltokat és az arcot fehéríti, díti és fiatalítja. A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan, pártlan és csodás arc-seprítő. Kapható az egész világon. Tégelye 1 korona és 2 korona.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható: Dr. MAKRAY LÁSZLÓ
gyógyszertárban B A J A. 1238/A

97326, VIII—2.

M. kir. földmiveltésügyi miniszter.

Körrendelet valamennyi városi és vármegyei törvényhatóságnak továbbá Budapest székesfővárosnak és Fiume városának.

A költséges befektetésekkel és fáradságos munkával létesített szőlők jövödelmezőségének biztosítása és a borértékesítési viszonyoknak e célból szükséges javítása érdekében különös súlyt helyezek arra, hogy a borhamisítás és a hamisított borok forgalomba hozatala minden lehető módon megakadályoztassék.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a bortörvénybe (1908. XLVII. t.-c.) ütköző kihágások elkövetésére legalkalmasabb a szüret ideje s az ezt követő időszak.

Nagy súlyt helyezek tehát arra, hogy ezen alkalomból a közönség és a hatóságok figyelme a bortörvény fontosabb rendelkezéseire különösen is felhívassék.

E célból felhívom a Cimet, hogy egyrészt szigorúan ellenőrizze, hogy az 1908. XLVII. t.-c. 13. §-ában említett és ugyanazon évi 12454. eln. számú körrendelettel a törvényhatóságnak megfelelő számú példányban rendelkezésére bocsátott nyomtatvány az idézett törvényszakas utolsó bekezdése rendelkezésének megfelelően ne csak minden az illető itatok készítésére, kezelésére, raktározására, vagy forgalombahozatalára szolgáló helyiségben, hanem a törvényhatósága területén lévő minden községben a községházán is okvetlenül szembeötő helyen és könnyen olvashatóan kifüggesztve tartassék, másrészt a törvény legfontosabb **alábbi rendelkezései** az ottani helyi lapok után, továbbá az érdekelt községekben való kidobolás után vagy a helyi szokásnak megfelelő más alkalmas módon minél szélesebb körben közhírré tétessenek.

1) A mustot, vagy bort cukrozni tilos. Erre ugyan kivételesen engedélyt adhat az illető ker. m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, vagy m. kir. vincellériszkolai igazgató, de csak olyan esetekben, amikor a must természetes cukortartalma a kedvezőtlen időjárás, vagy elemi csapás következtében annyira csekély, hogy a mustnak tényleg szüksége van a cukrozásra.

2) Édes bor készítése céljából a mustba vagy borba cukrot tenni feltétlenül tilos, erre tehát egyáltalában nem kaphat senki sem engedélyt.

3) Törkölybort, csigert, lőrét csakis azoknak a kisebb szőlőbirtokoknak szabad készíteni, akiknek 4 kataszteri holdnál nagyobb szőlőjük nincs és akik bor, must, borkészítésre szánt szőlő, vagy borseprő adásvételével vagy borméréssel, illetve kis mértékben való elárulással nem foglalkoznak. Azonban ezek is csak a saját termésű szőlőjük törkölyéből és csakis a saját házi szükségletük fedezésére készíthetnek törkölybort, még pedig a következő korlátozással:

a) Törkölyborkészítésre három naposnál régibb szőlőtörkölyt használni tilos.

b) Ugyanazt a törkölyt csak egyszer szabad törkölyborkészítésre használni.

c) Törkölybor készítése céljából csak annyi vizet szabad felönteni a törkölyre, amennyi legfeljebb egy negyedrésze annak a szinmustnak, amely ugyanarról a törkölyről szüretett, vagyis egy hektoliter must törkölyéből legfeljebb 25 liter törkölybor készíthető. De egy szőlőbirtokos még így is csak annyi törkölybort készíthet, amennyi az ő egy évi házi fogyasztására szükséges és ez semmi esetre sem lehet több egy évben 20 azaz husz hektoliternél.

d) Czukrot a törkölybor készítéséhez használni tilos.

e) Pálinka (konyak) főzés céljaira nem szabad törkölybort készíteni.

f) Törkölybort forgalomba hozni tilos.

g) Aki törkölybort akar készíteni, tartozik ezen szándékát legalább 48 órával előbb a községi előjáráságnak írásban, vagy szóval bejelenteni s ugyanakkor azt is közölni, hogy mennyi törkölybort akar készíteni s mikor és hol fogja azt készíteni.

h) A törkölybort tartalmazó hordókat vagy egyéb tartályokat Törkölybor felírással kell ellátni és a többi hordóktól elkülönítve kell tartani.

4) A bort vagy a törkölybort szeszezni, vagyis a szesztartalom emelésé végett abba szeszt önteni tilos.

5) A borseprőből, vízzel borhoz hasonló italt készíteni tilos.

6) Az összevásárolt borseprőből való borpreselést üzletszerűleg folytatni s az összevásárolt seprőből kipréselt bort forgalomba hozni tilos.

7) A bortörvénybe ütköző kihágások szigorúan büntetettek. A büntetés 3 hónapi elzárásig és 1000 K pénzbüntetésig terjedhet.

Budapest, 1911. szeptember 22.

Gróf Serényi.